

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Kód: XFIB001		Názov: Antická filozofia I.	
Zabezpečuje: Katedra filozofie			
Druh vzdelávacej činnosti: Prednáška, Seminár		Počet kreditov: 6	Odporúčaný semester: ZS
Rozsah vzdelávacej činnosti (v hodinách): Týždenný: 2/1 Za obdobie štúdia: ZS 46,23			Stupeň štúdia:
Metóda vzdelávacej činnosti: Kombinovaná			
Odporúčaný semester	Študijný program		
1.rok ZS	Filozofia (XFILO-Bc-D) Filozofia (XFILO-Bc-E)		
Podmieňujúce predmety:			
Podmienky na absolvovanie predmetu:			
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Ukončenie skúškou			
Priebežné hodnotenie: Študent sa počas semestra aktívne zapája do diskusií na seminároch, analyzuje vybrané textové materiály, rieši vzniknuté dilemy a interpretuje nejasné pasáže. Súčasťou priebežného hodnotenia je aj seminárna práca opierajúca sa o relevantnú primárnu a sekundárnu literatúru. Za aktívnu účasť a seminárnu prácu môže študent získať 20 bodov zohľadnených v celkovom hodnotení. Podmienkou absolvovania predmetu je aj samoštúdium, ktoré zahŕňa: štúdium odporúčanej literatúry a materiálov, prípravu na analýzu vybraných textov a napísanie seminárnej práce z predsokratovskej filozofie a začiatkov klasického myslenia, získavanie širšieho rozhľadu o období antiky a súčasného skúmania oblasti.			
Záverečné hodnotenie: Záverečné hodnotenie: Ústna skúška			
Spôsob ukončenia:			
Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 86 bodov, na hodnotenie C najmenej 79 bodov, na hodnotenie D najmenej 72 bodov, na hodnotenie E najmenej 65 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za niektorú časť hodnotenia získa 0 bodov.			
Predmet bude ukončený ústnou skúškou s maximálnym hodnotením 80 bodov podľa podmienok vyučujúceho. Otázky na skúške zahŕňajú vedomosti o jednotlivých postavách a základných problémových okruhoch predsokratovského a sokratovského myslenia, a zároveň preukázanie schopnosti analyzovať, interpretovať a kriticky pracovať s vybraným materiálmi antickej filozofie. 20 bodov sa študentovi pripíše za aktívnu účasť a seminárnu prácu počas semestra. Celkovo môže získať maximálny počet 100 bodov.			
Ukončené:			
Výsledky vzdelávania:			
Orientovať sa v dejinách predsokratovskej a sokratovskej filozofie, v myslení ich protagonistov a ich základných problematik.			
Študent je po absolvovaní predmetu schopný:			
– vyhodnocovať súčasné problémy s využitím perspektívy antických mysliteľov			
– pracovať so starými dokumentmi a ich jazykom			
– kompetentne hovoriť o počiatkoch kultúrnych dejinách Európy a západného myslenia			
– využívať rozsah svojich znalostí v komunikačnej praxi			
– viesť diskusiu o historických otázkach spojených s antickou kultúrou a myslením			
– rozlišovať a porovnať terminologické a ideové obsahy v jednotlivých obdobiach antiky			
– interpretovať texty a stanoviská, najmä vzhľadom na antickú filozofiu			
– aplikovať problémové okruhy antického myslenia na utváranie vlastnej osobnosti, integrity a morálky			
Stručná osnova predmetu:			
Prechod od mýtu k logu a zrodenie filozofie z ducha obce			
Začiatky skúmania fysis u predstaviteľov Milétskej školy			
Prínos Pytagora a pytagorejskej filozofie			
Kritika homérskeho náboženstva u Xenofana z Kolofónu			
Hérakleitos z Efezu: pojem logu, harmónie protikladov a koncept zmeny			
Problém bytia a myslenia v eleatskej škole: Parmenidés a Zenón z Eley			
Pluralistická filozofia Empedokla z Akragantu, Anaxagora z Klazomén a predsokratovských atomistov			
Sofistická reakcia na eleatskú školu: relativizmus Protagora a Gorgia a problém vzťahu medzi fysis a nomos			
Sokrates a sokratovské školy			
Odporúčaná literatúra:			
LABUDA, P.: Úvod do antickej filozofie I. Ružomberok: VERBUM 2015.			
ZVARÍK, M.: Dejiny filozofie I. Od Hérakleita po sofistov. Trnava: FF TU 2015.			
MARTINKA, J. (ed.): Antológia z diel filozofov I. Predsokratici a Platón. Bratislava: Iris 1998.			
HUSSEY, E.: Presokratici. Praha: Petr Rezek 1997.			
KIRK, G. S. – RAVEN, J. E. – SCHOFIELD, M.: Předsókratovští filosofové. Praha: Oikoymenh 2004.			
GRAESER, A.: Řecká filosofie klasického období. Praha: Oikoymenh 2000.			
SUVÁK, V.: Etické myslenie v období klasickej gréckej filozofie. In: Remišová, A. (ed.) Dejiny etického myslenia v Európe a USA. Bratislava: Kalligram 2008, s. 42 – 52.			

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský, anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 174

A	B	C	D	E	FX
9%	9%	8%	17%	13%	44%

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 01.09.2026

Schválil: prof. Mgr. Peter Šajda, PhD.